

# Klasa VIII

## Temat: Wybory życiowe pewnego koguta.

Jesteśmy częścią świata przyrody – możemy w nim zaobserwować charakterystyczne dla różnych grup zwierząt cechy i zwyczaje. Są one związane na przykład ze sposobem zdobywania pożywienia ,zachowaniem w grupie w trudnej sytuacji. Zdobytą w ten sposób wiedzę wykorzystujemy niekiedy, aby opisać ludzkie zachowania – mówimy , że ktoś jest pracowity jak mrówka albo uparty jak osioł, a ktoś inny jak struś chowa głowę w piasek. Przypisane cechy ludzkiej danemu zwierzęciu zostało ustalone przez tradycję literacką . I tak lew jest oznaką siły , wół – uporu i pracowitości , lis oznacza spryt , przebiegłość ; a sowa mądrość.

Tego typu zabieg artystyczny służy refleksji o człowieku , jego sile i słabości , możliwościach oraz ograniczeniach , które powinien przewyżczać.

1. Przeczytaj uważnie tekst Sławomira Mrożka pt. „ ARTYSTA”.

Kogut przeczytał ogłoszenie: „Potrzebujemy zwierząt – Cyrk”.

– Zgłoszę się – powiedział, składając gazetę. – Zawsze chciałem być artystą.

Po drodze snuł wielkie plany:

– Sława i pieniądze. A może nawet wyjazdy za granicę.

– I z powrotem – dodał Lis.

– Dlaczego z powrotem? Za granicą podpiszę kontrakt z Metro-Goldwyn-Mayer1

.

Dyrektor przyjął go na świeżym powietrzu, gdzie urzędował. Właśnie rozwijano namiot cyrkowy. Ja i Lis zatrzymaliśmy się opodal.

– Bardzo mi miło, że pan się do nas zgłasza. Można poznać godność?

– Lew – przedstawił się Kogut krótko.

– Lew? – zdziwił się dyrektor. – Czy jest pan tego pewny?

– Ewentualnie tygrys.

– No dobrze. Wobec tego niech pan zaryczy.

Kogut zaryczał jak umiał.

– Owszem, nieźle, ale są lepsze lwy od pana. Gdyby pan się zgodził na koguta, to co innego. Wtedy mógłbym pana zaangażować.

– Ja dla pana przyjemności nie będę udawał ptaka – obraził się Kogut.

– Żegnam wobec tego.

W drodze powrotnej Kogut milczał ponuro. Wreszcie nie wytrzymałem.

– Co ci strzeliło do głowy, dlaczego chciałeś grać lwa?

– Jak to, dlaczego... – odpowiedział za niego Lis. – Czy widziałeś kiedy artystę bez ambicji?

2. Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdą, F – jeśli jest fałszywe.

„Artysta” Sławomira Mrożka to utwór, w którym pod postaciami zwierząt kryją się cechy ludzkie. P F

Z utworu „Artysta” wynika, że warto być sobą. P F.

2. Wyjaśnij, dlaczego Kogut nie został przyjęty do pracy w cyrku.

.....  
.....  
.....

3. Na podstawie tekstu można wnioskować, że cechą, która najbardziej charakteryzuje Koguta jest:

- a. uczciwość,
- b. skromność,
- c. próżność,
- d. przebiegłość.

4. Wybierz właściwą odpowiedź:

W drodze powrotnej Kogut milczał ponuro, ponieważ

- a. nie podpisał kontraktu z Metro Goldwyn Meyer (wytwórnia filmowa)
- b. przyjaciele przeszkadzali mu w trakcie rozmowy z dyrektorem cyrku
- c. została mu zaproponowana do odegrania rola tygrysa,
- d. przyjęty przez niego sposób otrzymania pracy się nie sprawdził.

5. Napisz co oznacza słowo ALEGORIA.

.....

6. Jakie cechy charakteru i postawy możemy przypisać:

- a. kogutowi-.....
- b. lwu - .....

7. Dlaczego Kogut nie chciał się przyznać do tego, kim jest? Jak oceniasz jego postawę?

.....  
.....

8. Ambicja – to silne pragnienie odniesienia sukcesu lub osiągnięcia doskonałości . Pojęcie to w określonych sytuacjach może oznaczać poczucie własnej godności.

9. Czy według Ciebie ambicja jest potrzebna w życiu? Uzasadnij swoją wypowiedź.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

# Klasa VIII

## Temat: Wyrazy rodzime i zapożyczone.

Do słownictwa języka polskiego oprócz wyrazów rodzimych należą również wyrazy zapożyczone . To słowa obcego pochodzenia , które przenikały do polszczyzny przez wiele stuleci i nadal przenikają – wskutek kontraktów politycznych , handlowych , społecznych. Czasem zapożyczenia w języku są tak mocno zakorzenione ,że nie odczuwamy ich obcości.

Nie należy nadużywać słów obcego pochodzenia, zwłaszcza gdy istnieje polski zamiennik takiego wyrazu – chodzimy do sklepu , a nie do marketu ; robimy zakupy , nie shopping ; piłkarz wykonuje rzut różny a nie korner.

1. W wyrazach obcego pochodzenia nigdy nie występują litery *ą* ,*ę* , zawsze :

- om - komputer ,
- on – konstrukcja ,
- em- kemping ,
- en – wentylacja.

2. Zastąp podane zapożyczenia wyrazami rodzimymi ( skorzystaj z Internetu ) :

replay- .....

ranking- .....

market-.....

make-up-.....

3. Połącz wyrazy zapożyczone z rodzimymi w pary ( mają to samo znaczenie)

### Część I

anonim	tandeta
chałtura	zbiornik
dekret	rozporządzenie
gratis	nieznany
agonia	bezpłatnie
kontener	konanie

## Część II

depresja	niepamięć
prenumerata	składnik
komponent	unikat
amnezja	przedpłata
fenomen	zapas
perfekcja	zdobycz
makabra	doskonałość
rezerwa	okropność
trofeum	przygnębie

4. Zastąp rodzimymi odpowiednikami zapożyczone wyrazy w zdaniach :

Większość nastolatek interesuje się najnowszymi t r e n d a m i w modzie.

Zaproszony gość jest e k s p e r t e m od mody.

Należy k o r y g o w a c błędy językowe.

